

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1.	Nazwa zajęć/przedmiotu:	Historia filozofii starożytnej i średniowiecznej
2.	Nazwa zajęć/przedmiotu w języku angielskim	History of Ancient and Medieval Philosophy
3.	Kod zajęć/przedmiotu:	12-B007
4.	Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny):	obowiązkowy (kanon)
5.	Kierunek studiów:	teologia
6.	Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie):	jednolite studia magisterskie
7.	Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny):	ogólnoakademicki
8.	Rok studiów (jeśli obowiązuje):	pierwszy
9.	Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW):	46 h W, 12 h ĆW
10.	Liczba punktów ECTS:	6
11.	Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:	ks. prof. UAM dr hab. Jan Grzeszczak, xjangrze@amu.edu.pl; o. prof. UAM dr hab. Sergiusz Niziński, sergiusz@amu.edu.pl;
12.	Język wykładowy:	polski
13.	Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie):	nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu

- przekazanie wiedzy o głównych przedstawicielach oraz szkołach i nurtach filozoficznych starożytności i wieków średnich;
- rozwinięcie umiejętności lokalizacji poszczególnych przedstawicieli, szkół i nurtów filozoficznych na tle znaczących wydarzeń historii powszechnej starożytności i średniowiecza;
- zapoznanie w stopniu rozszerzonym z wiedzą na temat wiodących nurtów filozoficznych starożytności i średniowiecza, a także z wprowadzoną w tych okresach terminologią filozoficzną;
- uwrażliwienie na te kierunki refleksji filozoficznej, które znacząco wpłynęły na proces kształtowania się argumentacji teologicznej, a także języka i pojęć doktryny chrześcijańskiej;
- wyrobienie umiejętności interpretacji tekstów filozoficznych i doboru literatury przedmiotu
- rozwinięcie umiejętności komunikacji i pracy zespołowej nad tekstem filozoficznym.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

Brak.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EU) dla kierunku studiów

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EU dla kierunku studiów
007_01	tłumaczy genezę i okoliczności pojawienia się refleksji o charakterze filozoficznym w starożytności i średniowieczu	T_W02; T_W05; T_W10; T_W19
007_02	opisuje wpływ, jaki wywarło chrześcijaństwo na filozofię średniowieczną	T_W05; T_W10; T_W13; T_W15; T_W18; T_W19
007_03	wskazuje kierunki rozwoju europejskiej filozofii starożytności i średniowiecza	T_W02; T_W10; T_W15; T_W18
007_04	ocenia rolę i znaczenie poszczególnych nurtów filozoficznych starożytności i średniowiecza, a także posługuje się terminologią wypracowaną w tych okresach	T_U01; T_U06; T_U08; T_U10
007_05	interpretuje poglądy filozoficzne w świetle przemian politycznych, społecznych i religijnych, jakim ulegała starożytna i średniowieczna Europa	T_U08; T_U10; T_U11; T_U16
007_06	korzysta z dzieł filozofów i literatury przedmiotu	T_U01; T_U05; T_U19
007_07	wyszukuje te kierunki filozoficzne starożytności, które inspirowały starożytną i średniowieczną teologię	T_U01; T_U08; T_U12
007_08	posiada pogłębioną zdolność oceny wpływu filozofii starożytnej i średniowiecznej na kulturę europejską	T_K05
007_09	jest wrażliwy na wymogi racjonalności dyskursu filozoficznego	T_W19; T_K02; T_K07; Tk_K02; Tk_K05

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Wykłady:	
Życie duchowe Greków u zarania filozofii.	007_01
Jońska filozofia przyrody.	007_01; 007_03
Nurt humanistyczny (sofiści i Sokrates).	007_05; 007_08
Platon i Arystoteles.	007_03; 007_04; 007_06; 007_07; 007_08; 007_09
Szkoły filozoficzne okresu hellenistycznego.	007_03; 007_04; 007_05; 007_07; 007_08
Neoplatonizm.	007_04; 007_05; 007_07
Filozoficzne wątki patrystyki.	007_02
Augustyn z Hippony.	007_02; 007_05; 007_06; 007_07; 007_08; 007_09
Anzelm z Aosty i początki scholastyki.	007_02; 007_03; 007_09
Główne nurty średniowiecznej filozofii arabskiej.	007_04; 007_08
Twórczość czołowych scholastyków.	007_01; 007_02; 007_03; 007_04; 007_05; 007_06; 007_08; 007_09
Schyłek scholastyki.	007_03; 007_04; 007_08; 007_09
Ćwiczenia:	

Platon: „drugie żeglowanie”.	007_01; 007_03; 007_04; 007_08; 007_09
Platon: Diotyma o miłości.	007_03; 007_06; 007_07; 007_08
Arystoteles: cnota jako „złoty środek”.	007_03; 007_04; 007_06; 007_08; 007_09
Seneka: <i>veterum sapientia</i> . W kręgu stoicyzmu.	007_01; 007_04; 007_05; 007_06; 007_07
Augustyn z Hippony: niespokojne jest serce człowieka.	007_02; 007_03; 007_06; 007_07; 007_08
Tomasz z Akwinu: wokół problemu duszy.	007_01; 007_03; 007_05; 007_06; 007_07

5. Zalecana literatura

- Diogenes Laertios, *Żywoty i poglądy słynnych filozofów*, tłum. I. Krońska, K. Leśniak, W. Olszewski, Warszawa 1984.
- Filozofia. Materiały do ćwiczeń dla studentów teologii*, wydanie drugie poprawione i rozszerzone, red. J. Grzeszczak, Poznań 2010.
- Kirk G. S., Raven J. E., Schofield M., *Filozofia przedsokratejska. Studium krytyczne z wybranymi tekstami*, tłum. J. Lang, Warszawa-Poznań 1999.
- Hadot P., *Czym jest filozofia starożytna?*, tłum. P. Domański, Warszawa 2000.
- Jaeger W., *Paideia. Formowanie człowieka greckiego*, tłum. M. Plezia, H. Bednarek, Warszawa 2001.
- Legutko R., *Sokrates. Filozofia męża sprawiedliwego*, Poznań 2013.
- Przewodnik po filozofii średniowiecznej. Od św. Augustyna do Joachima z Fiore*, red. A. Kijewska, Kraków 2012.
- Reale G., *Historia filozofii starożytnej*, tłum. E. I. Zieliński, t. I: *Od początków do Sokratesa*, Lublin 1999; t. II: *Platon i Arystoteles*, Lublin 1996; t. III: *Systemy epoki hellenistycznej*, Lublin 1999; t. IV: *Szkoły epoki Cesarstwa*, Lublin 1999; t. V: *Słownik, indeksy, bibliografia*, Lublin 2002.
- Swieżawski S., *Dzieje europejskiej filozofii klasycznej*, Warszawa-Wrocław 2000.
- Vauchez A., *Duchowość średniowiecza*, tłum. H. Zaremska, Gdańsk 2004.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika	X

drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu								
	007_01	007_02	007_03	007_04	007_05	007_06	007_07	007_08	007_09
Egzamin pisemny									
Egzamin ustny	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Egzamin z „otwartą książką”									
Kolokwium pisemne									
Kolokwium ustne									
Test									
Projekt									
Esej									
Raport									
Prezentacja multi-medialna									
Kolokwium praktyczne (obserwacja wykonawstwa)	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Portfolio									
Inne (jakie?) -									

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		58
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	-
	Czytanie wskazanej literatury	25
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	22
	Przygotowanie projektu	-
	Przygotowanie pracy semestralnej	-
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	50
	Inne: Lektura tekstów źródłowych	25
...	-	
SUMA GODZIN		180

LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZA- JĘĆ/PRZEDMIOTU	6
---	---

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

- bardzo dobry (bdb; 5,0) – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dobry plus (+db; 4,5) – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dobry (db; 4,0) – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dostateczny plus (+dst; 3,5) – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami określone w efektach uczenia się
- dostateczny (dst; 3,0) – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami określone w efektach uczenia się
- niedostateczny (ndst; 2,0) – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się